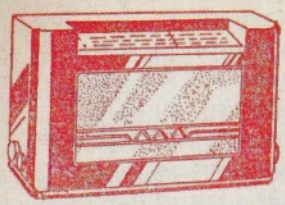

WAAROM KY?

Ongetwijfeld, en dit is meermalen gebleken, zal menigeen, zowel employé, als outsider, zich de vraag hebben gesteld: Waarom hebben ERRES-radiotoestellen toch als type-aanduiding steeds „KY" met een nummer? Wat betekent dat toch?

Vooral die medewerkers, die nog niet zo lang geleden in de Stokvis-familie zijn opgenomen en ook voor velen onzer afnemers zowel als voor particulieren is de aanduiding van b.v. KY 466 gewoonlijk een raadsel.

Het is daarom, dat ik mij er toe heb gezet, u eens te verhalen, hoe deze aanduiding eigenlijk is ontstaan, waarvoor wij moeten terug gaan tot de tijd, dat Radio nog betrekkelijk in de kinderschoenen stond, een tijd, toen slechts weinig firma's complete radiotoestellen leverden en de zelfbouw bloeide.

Het grootste deel van de omzet van onze Afd. Radio bestond toen dan ook uit de levering van radio-onderdelen. Echter, ook in die tijd, dat was omstreeks 1924, bracht ERRES reeds complete toestellen in de handel.

Deze toestellen werden nog niet aan de lopende band gemaakt en droegen niet meer dan een gewone letter, zoals ERRES A, ERRES B, enz. Menige oudere employé zal zich nog de ERRES Z herinneren, waarvan er vrij veel, ook aan het personeel, zijn geleverd.

Dit waren alle toestellen, voorzien van een uitrusting zoals accu, anodebatterij (later vervangen door een z.g. plaatstroomapparaat), negatieve-roosterspanningbatterij en een losse luidspreker. Wel een groot verschil met onze moderne KY 466!

Hoewel wij in het algemeen met onze toestellen voor die tijd aardig succes hadden, bleek toch wel de ERRES K het meest in trek te zijn. Dit was een toestel in mahonie-kastje met schuin opstaande ebonieten frontplaat, uitgerust met vier lampen, die op de frontplaat stonden, uitwisselbare spoelen, die in een doos van tien stuks apart werden bijgeleverd, en een luidspreker.

Inderdaad werd met dit toestel van die stations, die toen in de aether waren, een zeer goede ontvangst verkregen. Ik kan mij nog avonden herinneren, dat, wanneer iets bijzonders werd uitgezonden, b.v. een gehele opera of operette, wij allen met kennissen en familie om de Sterling luidspreker geschaard zaten.

Kort nadien werd de fabricage van onze ERRES-toestellen aan v. d. Heem (het was toen nog v. d. Heem & Bloemsma) overgedragen. Deze firma is toen voor ons de vervaardiging van ERRES-toestellen ter hand gaan nemen.

Omdat de ERRES K een succes was, werd dit model in de eerste serie opgenomen, zij het in een mooiere uitvoering. De ebonieten frontplaat werd door eikenhout vervangen en ook het kastje zelf werd in deze houtsoort geleverd. Daarnaast brachten

wij toen, voortbouwende op ERRES K, de modellen ERRES KP (K-Populair), KC (K-Coffret), KR (K met Raamantenne), enz.

Ook deze serie sloeg in en toen wij het jaar daarop met het eerste toestel uitkwamen, hetwelk zonder meer op het lichtnet kon worden aangesloten, dus zonder de narigheden aan accu en anodebatterij verbonden, werd dit toestel, omdat het in een ijzeren kastje werd geleverd, (zeer oneerbiedig had het al spoedig de naam van „broodtrommel") ERRES KY (dus K-ijzer) gedoopt.

Het succes, dat wij met dit toestel hadden, was, voor die tijd, buitengewoon en het spreekt vanzelf, dat in de volgende nieuwe serie toestellen ook de ERRES KY weer werd opgenomen, echter in een nieuw gewaad.

De „broodtrommel" was vervallen en hiervoor in de plaats was het in een keurig eiken kastje gestoken. Dit toestel werd KY E (dus KY-eiken) genoemd.

Deze soort aanduiding met letters was natuurlijk niet vol te houden en in het volgende seizoen, toen ERRES wederom een nieuwe serie, steeds maar beter en verbeterd, bracht, werd de aanduiding KY behouden, echter gevolgd door een nummer. Deze serie bestond toen uit de nummers KY 103, KY 104, enz.

Elk jaar daaraan volgend werden nummers van de tien hogere nummers gebruikt, totdat wij ten laatste aan het nummer KY 198 toe waren. Dit was in het najaar 1940.

Voor Indië, waarheen inmiddels eveneens elk jaar behoorlijke kwantiteiten ERRES-toestellen werden verzonden, werden de ERRES-toestellen genummerd KY 200 enz., zodat wij voor de Hollandse markt op een andere nummering moesten overgaan.

Besloten is toen, in de 400 te beginnen en wel met KY 415, KY 416, KY 417 en KY 418. Hiermede werd tevens bereikt, dat in het type-nummer thans ook het jaartal is verwerkt, waarin deze toestellen voor het eerst op de markt verschijnen, terwijl het laatste nummer de prijsklasse aanduidt.

Met de KY 415 kwamen wij namelijk in 1941 uit. Dit waren de laatste modellen, in de oorlog geleverd, zodat, toen in 1945 de eerste ERRES-toestellen (reeds in October!) verschenen, dit KY 457 werd geheten, terwijl de toestellen, die verleden jaar, dus in 1946, in de handel kwamen, de nummers KY 465 en KY 466 droegen. Het prachtige toestel, waarmede wij nu zijn uitgekomen, dus in 1947, draagt het nummer KY 477.

Hiermede is de oorsprong van „KY" verklaard, en zoals u ziet, heeft de ERRES-stamboom, voor een radio-toestel, een respectabele ouderdom, zodat „KY" feitelijk een adellijke titel is te noemen. Niet vele merken radiotoestellen kunnen op een dergelijke historie terug zien en zij dragen dan ook gewoonlijk maar burgerlijke namen!

A. S.

ERRES